

Nr 59

Av herr **Olsson, Johan, m. fl.**, om vissa arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

(Lika lydande med motion nr 85 i Andra kammaren)

Arbetsmarknadsorganen är nödvändiga i dagens samhälle

Arbetsmarknadsorganen har i dagens samhälle mycket betydelsefulla uppgifter för att förverkliga arbetsmarknadspolitiken, d.v.s. främja anpassningen mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft samt vidta åtgärder, som åstadkommer sysselsättningsökning där sådan är erforderlig. Den primära uppgiften är att förmedla arbetstillfällen och ge sysselsättning åt de arbetssökande samt att ordna beredskapsarbeten och skapa nya sysselsättningsmöjligheter där sådana krävs. Arbetsmarknadsorganen spelar en stor roll då det gäller att ställa arbetskraft av det slag näringslivet önskar till förfogande. Genom införandet av lokaliseringspolitiken har arbetsmarknadsorganen fått utvidgade uppgifter för att skapa sysselsättningstillfällen där arbetskraftsöverskott föreligger.

Förebyggande arbetsmarknadspolitik

När det gäller att stödja sysselsättningen hos företag som redan är etablerade men av olika anledningar inte är i stånd att helt utnyttja sina produktionsmedel, synes arbetsmarknadsorganen ännu inte ha använt sina möjligheter. Således ägnar man sig ännu inte åt förmedling av arbetsobjekt. En sådan verksamhet skulle även innebära förmedling av arbetsuppgifter från orter med överexpansion till regioner där näringslivet krymper och omställningssvårigheter föreligger.

Inflationsmotverkande och löneutjämning

En förmedlingsverksamhet av arbetsobjekt skulle förutom att stödja sysselsättningen och förebygga arbetslöshet även motverka inflations-tendenser och överörlighet beträffande arbetskraften på vissa orter. Å andra sidan skulle ett tillförande av ny sysselsättning till de svagare orterna kunna innebära en mer ekonomisk produktion och bidra till lösandet av låginkomstproblemen. I synnerhet torde en sådan förmedlingsverksamhet kunna vara av värde för mindre och medelstora företag som själva kan ha svårt att finna den i varje läge bästa produktionsinriktningen. Genom att dessa företagstyper är den dominerande i större delen av landet och svarar för c:a 65 % av den totala industriproduktionen skulle produktionsfrämjande åtgärder här ha särskilt stor betydelse.

En förmedling av arbetsuppgifter är av samhällsekonomisk betydelse

Genom att en förmedlingsverksamhet av här angivet slag framtvingar en god överblick över marknaden kommer den att bidra till en sådan specialisering att befintliga resurser utnyttjas på bästa möjliga sätt. Inte minst borde här finnas möjligheter att genom internationella kontakter befrämja en exportriktad produktion. En jämn och hög utnyttjandegrad av våra produktionsmedel är av sådan angelägenhetsgrad att alla vägar bör prövas för att nå detta syfte.

Hur kan en förmedlingsverksamhet organiseras?

En viss form av förmedling av arbetsobjekt förekommer redan i näringslivet i form av s. k. underleverantörsbörser, men denna verksamhet har ännu begränsad betydelse. Det är endast ett ringa antal företag som nås av denna verksamhet och någon effektiv täckning av landets olika regioner har inte uppnåtts. Det torde vara nödvändigt att det allmänna engagerar sig i denna förmedlingsverksamhet i samverkan med industrins egna organ och företagareföreningarna.

En förmedling av arbetsobjekt bör inte stanna endast vid s. k. underleveranser även om denna del kanske är den viktigaste. Eftersom syftet är att stödja sysselsättning, högt kapacitetsutnyttjande och god marknadsbevakning bör även i uppgiften ingå en allmän rådgivning om produktionsinriktning.

Arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnderna bör ha goda förutsättningar att aktivt medverka i uppbyggnaden och driften av förmedlingssystemet. De har goda marknadskontakter, har intimt samarbete med näringslivet och dess olika organisationer och har en organisation som täcker hela landet.

Konjunktur nedgången framtvingar åtgärder

Den avmattning i näringslivet som f. n. kan konstateras gör det än mer angeläget, att driva en förebyggande sysselsättningspolitik. Många företag tvingas i dag till inskränkningar och permitteringar på grund av brist på produktionsobjekt, även om de har en rationell och lönsam organisation och moderna lokaler och maskiner. Här skulle en förmedlingsverksamhet av ovan angivet slag vara mycket välkommen och verksamt kunna motverka ytterligare friställningar. Det är angeläget att möjligheterna för arbetsmarknadsorganen att bedriva förmedling av arbetsobjekt göres till föremål för skyndsamt utredning.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning angående möjligheterna för arbetsmarknadsor-

ganen att i sysselsättningsbefrämjande syfte i samråd med näringslivet och berörda organisationer bedriva förmedling av arbetsobjekt.

Stockholm den 18 januari 1968

Johan A. Olsson (cp) Karl-Erik Eriksson (fp) Axel Wikberg (cp)

Per Jacobsson (fp) Nils-Eric Gustafsson (cp) Nils Nilsson (cp)
